

นิยามศัพท์

มาตรฐาน (Standard) ; ศิริชัย กาญจนวาสี

หมายถึง คุณลักษณะหรือระดับที่ถือว่าเป็นคุณภาพ ความสำเร็จ หรือความเหมาะสมอันเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปทางวิชาชีพ

มาตรฐานทางทหาร (Military Standard) ; พจนานุกรมศัพท์ทหาร อังกฤษ-ไทย ๒๕๓๗

หมายถึง สิ่งหรือเกณฑ์ทางเทคนิคที่กำหนดขึ้นไว้สำหรับยุทธโศปกรณ์ทางทหาร ระบุคุณลักษณะเฉพาะ สมรรถนะ (Capacity) ชีตความสามารถที่สำคัญของยุทธโศปกรณ์ ประสิทธิภาพของการนำไปใช้งาน คุณภาพของวัตถุดิบที่นำมาผลิต รวมถึงวิธีการทดสอบและประเมินค่า (Test and Evaluation) เพื่อใช้เป็นข้อพิจารณาว่าคุณภาพและประสิทธิผลนั้น ๆ เป็นไปตามมาตรฐานทางทหาร

มาตรฐานงานวิจัยของ สวพ.ทร.

๑) มาตรฐานการดำเนินงานวิจัย เป็นโครงการวิจัยที่ได้ผ่านขั้นตอนและกระบวนการตรวจสอบตามมาตรฐานการประเมินค่าที่ สวพ.ทร. กำหนด

๒) มาตรฐานผลงานวิจัย หมายถึง ผลงานวิจัยที่เป็นไปตามคุณลักษณะ (Characteristics / Specifications) ที่นักวิจัยได้ออกแบบหรือกำหนด และ สวพ.ทร. ได้ให้ความเห็นชอบ

การรับรองมาตรฐาน (Standard Approval)

เป็นการประกันคุณภาพ (Quality Assurance) ของงานวิจัยที่เชื่อมั่นว่าผลงานวิจัยนั้นเป็นไปตามคุณภาพที่ต้องการ ทำให้ผู้ใช้ยอมรับและมีความน่าเชื่อถือ มีความคุ้มค่าต่อการผลิตและใช้งาน

การประกันคุณภาพ

เป็นหลักประกันว่า หากดำเนินการตามมาตรฐานที่กำหนดไว้จะทำให้เกิดคุณภาพ หรือหากผลลัพธ์นั้นได้มาตรฐานตามที่กำหนดและสามารถสร้างความพึงพอใจให้ผู้ใช้ได้ ถือว่าผลลัพธ์นั้น “มีคุณภาพ”

คุณภาพ (Quality)

คือ การเป็นไปอย่างถูกต้องตามมาตรฐาน ตามความต้องการ (Conformance to Requirement)

คือ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ที่ต้องการมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

คือ การบ่งชี้ว่าผลิตภัณฑ์เป็นไปตามคุณลักษณะที่ออกแบบไว้หรือไม่

คือ การบ่งชี้ว่าผลิตภัณฑ์ตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้าได้ดีเพียงใด

คือ สินค้าและลักษณะสำคัญที่เป็นไปตามความต้องการและให้ความพึงพอใจต่อลูกค้า

คือ ความเหมาะสมต่อการใช้งาน (Fitness for use)

คือ การทำหน้าที่ได้ตามความคาดหวังของลูกค้าตลอดอายุการใช้งาน

คุณภาพ ; International Organization for Standardization (ISO) ในเอกสาร ISO 9000:2000

คือ ระดับของคุณลักษณะที่อยู่ในผลิตภัณฑ์ ซึ่งสามารถตอบสนองความต้องการ และความคาดหวังของลูกค้าได้อย่างสมบูรณ์

กระบวนการ (Process)

คือ ลำดับขั้นตอน และวิธีการในการบริหารและดำเนินการ

กระบวนการวิจัย (Research Process)

ระเบียบวิธีวิจัยที่จะนำมาใช้ แผนการดำเนินการวิจัย ตลอดจนขอบเขตของการวิจัย ซึ่งจะทำให้การวิจัยมีความเป็นไปได้ มีผลที่ถูกต้องและน่าเชื่อถือ

การวิจัย ; อานนท์ บุญยะรัตเวช, เลขานุการคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

เป็นยอดแห่งความรู้

เป็นวิธีการเชิงวิทยาศาสตร์ และเป็นรากฐานแห่งการพัฒนาทุกชนิด

ประเภทของการวิจัย

๑) การวิจัยพื้นฐาน (Basic Research) หรือ การวิจัยเชิงวิชาการ

๒) การวิจัยประยุกต์ (Applied Research)

๓) การวิจัยและพัฒนา (Research and Development)

การวิจัย (Research) ; คู่มือการบริหารงานวิจัย สวพ.กท. ๒๕๔๕

หมายถึง การค้นคว้าโดยการทดลอง การสำรวจ หรือการศึกษาตามหลักวิชาการเพื่อให้ได้ข้อมูลความรู้ รวมทั้งการพัฒนาผลิตภัณฑ์และกระบวนการต่าง ๆ อันจะสามารถนำมาใช้เป็นประโยชน์ในทางทหาร เศรษฐกิจ สังคม วิชาการหรือเป็นพื้นฐานของการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ต่อไป

การพัฒนา (Development)

หมายถึง การนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาใช้อย่างมีระเบียบแบบแผน เพื่อให้สามารถสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์อันมีประโยชน์ หรือปรับปรุงผลิตภัณฑ์ให้ดียิ่งขึ้นเพื่อสนองความต้องการในการปฏิบัติงาน ทั้งในด้านวัตถุและมีชีวิต

การวิจัยและการพัฒนาการทหาร (Research and Development)

คือ การวิจัยและการพัฒนาที่มีความมุ่งหมายเพื่อสนองความต้องการทางทหาร หรือเกี่ยวข้องกับ การทหาร ดำเนินการโดยอาศัยวิธีการทางวิทยาศาสตร์และเทคนิคต่าง ๆ เป็นหลักปฏิบัติ เริ่มตั้งแต่การวิจัยขั้นมูลฐานเกี่ยวกับปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ ไปจนถึงการใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์เพื่อ คัดเลือก สร้างสรรค์ หรือปรับปรุงผลิตภัณฑ์ที่เป็นประโยชน์ แล้วนำผลิตภัณฑ์เหล่านั้นตลอดจนระบบต่าง ๆ มาทำการทดสอบรวมทั้งการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

ยุทธโศภรณ์ ; พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ๒๕๔๕

หมายถึง วัสดุอุปกรณ์ทั้งปวงและยุทธภัณฑ์ทุกชนิดที่ใช้ในราชการทหาร รวมทั้งเครื่องมือยานยนต์ ชิ้นส่วนอะไหล่สาธารณูปโภคอันจำเป็นเพื่อปฏิบัติการรบ หรือเพื่อดำรงและสนับสนุนกิจกรรมทางทหารโดยไม่คำนึงว่าจะความมุ่งหมายทางธุรการหรือทางการรบ

ยุทธโศภรณ์ ; พจนานุกรมศัพท์ทหาร อังกฤษ-ไทย ฉบับใช้ร่วมสามเหล่าทัพ พ.ศ. ๒๕๔๔

สิ่งทั้งหมด (รวมถึง เรือรบ รถถัง อาวุธอัตรจักร อากาศยาน ฯลฯ และอะไหล่ที่เกี่ยวข้อง ชิ้นส่วนซ่อม และยุทธภัณฑ์สนับสนุน แต่ไม่รวมถึงอสังหาริมทรัพย์ สถานที่ตั้ง และสาธารณูปโภค) อันจำเป็นเพื่อจัดเป็นยุทธภัณฑ์เพื่อปฏิบัติการ เพื่อดำรงและสนับสนุนกิจกรรมทางทหาร โดยไม่คำนึงว่าการใช้ยุทธโศภรณ์นั้นกระทำเพื่อความมุ่งหมายทางธุรการหรือทางการรบ

ยุทธโศปกรณ์ (Materiel)

หมายถึงสิ่งอุปกรณ์ วัสดุทั้งปวงและยุทธภัณฑ์ทุกชนิด ตลอดจนยุทธปัจจัยซึ่งใช้ในราชการทหาร บรรดารายการที่จำเป็นเกี่ยวกับการซ่อมบำรุง การปฏิบัติและการสนับสนุนต่อกิจกรรมทางทหาร โดยไม่คำนึงถึงข้อแตกต่างในการนำออกใช้ เพื่อความมุ่งหมายทางธุรการหรือการรบ ซึ่งเป็นผลผลิตจากการวิจัยและพัฒนาด้านยุทธโศปกรณ์ (Hardware Research) หรือการจัดหา (Procurement)

การวิจัยและพัฒนายุทธโศปกรณ์ ; น.อ.สุรศักดิ์

ได้แก่ การวิจัยเพื่อเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีของยุทธโศปกรณ์ สนับสนุนอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ รวมถึงการวิจัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้งานยุทธโศปกรณ์

การวิจัยและพัฒนาด้านยุทธโศปกรณ์ (Hardware Research) ในความหมายของ สวพ.ทบ.

เป็นการดำเนินการด้านกิจกรรมที่จัดทำสิ่งประดิษฐ์ในยุทธโศปกรณ์ทางทหาร สิ่งอุปกรณ์วัสดุทั้งปวง และยุทธภัณฑ์ทุกชนิด ตลอดจนยุทธปัจจัยซึ่งใช้ในราชการทหาร บรรดารายการที่จำเป็นเกี่ยวกับการซ่อมบำรุง การปฏิบัติ และการสนับสนุนต่อกิจกรรมทางทหารโดยไม่คำนึงถึงข้อแตกต่างในการนำออกใช้ เพื่อความมุ่งหมายทางธุรการหรือการรบ เช่น ชิ้นส่วนอุปกรณ์, เครื่องมือ, ยานพาหนะหรืออาวุธประเภทต่าง ๆ

การวิจัยและพัฒนาหลักการ ; น.อ.สุรศักดิ์

คือ การวิจัยปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการปฏิบัติการรบ การปฏิบัติงานของหน่วยวิจัยเพื่อประกอบการตัดสินใจ และเพื่อการพัฒนาสังคม

การวิจัยและพัฒนาด้านหลักการ (Software Research) ในความหมายของ สวพ.ทบ.

เป็นการดำเนินการด้านการศึกษาหาความรู้ ตรวจสอบวิเคราะห์ระบบ หรือการปฏิบัติการทดสอบ และรวบรวมประสบการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้ได้คำตอบ หรือหลักการ หลักนิยม อันจะเป็นแนวทางปฏิบัติทางยุทธการ หรือการบริหารงานทั่วไป

ผู้เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ; มนตรี จุฬาวัดมนทล และคณะ, ๒๕๔๒.

คณะวิจัย ประกอบด้วย นักวิจัย (Researcher) ผู้ช่วยนักวิจัย ผู้อำนวยการแผนงานวิจัย ผู้อำนวยการโครงการวิจัย นายทหารโครงการ ผู้บริหารการวิจัย

หัวหน้าหน่วยเจ้าของโครงการ หรือ หัวหน้าหน่วยดำเนินงานวิจัย หัวหน้าหน่วยงาน (Head of Organization) เป็นผู้ให้ความเห็นชอบกับโครงการวิจัยที่นำเสนอ เป็นผู้พิจารณาถ่วงทวนว่าเป็นโครงการที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และภารกิจของหน่วยงาน ให้ผู้วิจัยใช้สถานที่อุปกรณ์และปัจจัยต่าง ๆ ในหน่วยงานที่จำเป็นต่อการดำเนินโครงการวิจัย ตลอดจนต้องพร้อมที่จะรับผลกระทบจากการทำโครงการวิจัยที่อาจเกิดขึ้นกับหน่วยงานทั้งเชิงบวกและเชิงลบ

ผู้สนับสนุน (Supporter) หรือ หน่วยงานให้ทุนสนับสนุนการวิจัย

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) หรือ ผู้ที่ได้รับหรือเสียประโยชน์ ประกอบด้วย ผู้ใช้ผลงานวิจัย (End-User) ผู้ได้รับคุณประโยชน์จากงานวิจัย ผู้ได้รับผลกระทบจากงานวิจัย ผู้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจให้ทำงานวิจัยหรือการนำผลงานไปใช้ต่อไป

ลูกค้า หรือ ผู้รับบริการ หรือ ผู้ใช้ผลผลิตจาก สวพ.ทบ.

ได้แก่ นักวิจัย/ผู้ทำการวิจัย หัวหน้าของโครงการ

หลักประกันว่าผลงานวิจัยจะถูกนำไปใช้ประโยชน์ ; ศ.นพ.วิจารณ์ พานิช

คือ การเชิญ “ผู้ใช้” เข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่ตอนกำหนดความต้องการ หรือโจทย์วิจัย

ผลลัพธ์ของการวิจัย (Research Outcomes) ; ศ.นพ.วิจารณ์ พานิช

๑) การนำไปใช้ประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ คือ

- เจริญนโยบาย
- เจริญสาธารณสุข
- เจริญพาณิชย์
- ต่อดวงวิชาการ โดยการตีพิมพ์เผยแพร่
 - ในวารสารวิชาการนานาชาติ
 - ในวารสารวิชาการภายในประเทศ
 - ในรูปของเอกสารเฉพาะเรื่อง (Monograph)
 - ในเอกสารสืบเนื่องจากการประชุม (Proceedings)
 - ในรูปของหนังสือเผยแพร่ทั่วไป
- ต่อดวงวิชาการในการตั้งโจทย์วิจัยต่อยอด

๒) การนำไปจดสิทธิบัตร

๓) การที่นักวิจัยเก่งขึ้น มีความสามารถมากขึ้น หรือมีการสร้างนักวิจัยเพิ่มขึ้น

การพึ่งพาตนเองในความหมายของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร :**วิสัยทัศน์การพึ่งพาตนเอง (งานเทคโนโลยีป้องกันประเทศ , ๒๕๔๖)**

หมายถึง การพึ่งพาตนเองในเรื่องของความพร้อมรบ ๓ ระดับ

ระดับที่ ๑ การดำรงสภาพ / เพิ่มประสิทธิภาพยุทธโธปกรณ์ (การยืดอายุการใช้งาน คงความมีประสิทธิภาพ)

ระดับที่ ๒ การต่อยอดสิ่งที่มีอยู่ (การคิดค้นเสริมสิ่งที่มีอยู่ แทนการจัดซื้อ)

ระดับที่ ๓ การพัฒนานวัตกรรมใหม่ (ความก้าวหน้าทางวิทยาการ)

นวัตกรรม (Innovation) ; ชัยยงค์ พรหมวงศ์, ๒๕๒๑

แนวคิดหรือวิธีการใหม่ ๆ ซึ่งอาจเป็นสิ่งที่ใหม่ทั้งหมด หรือบางส่วน หรือเกิดจากการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสิ่งที่เคยปฏิบัติมาแต่เดิมให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงขึ้น การพิจารณาว่าแนวความคิดหรือวิธีการใดเป็นนวัตกรรมหรือไม่ มีเกณฑ์การพิจารณา คือ สิ่งนั้นเป็นสิ่งที่คิดค้นหรือประดิษฐ์ขึ้นมาใหม่ หรือเป็นการปรุงแต่งของเก่าให้เหมาะสมกับกาลสมัยใช้ได้ใ้ในวงการณ์นั้นอย่างมีประสิทธิภาพ ได้ผ่านการทดลอง การปรับปรุงพัฒนา (Development) จนเป็นที่ยอมรับอย่างแพร่หลายได้มีการนำมาปฏิบัติจริงในวงการณ์นั้น ๆ

นวัตกรรม (Innovation) ; สถาบันเพิ่มผลผลิต

หมายถึง การทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญเพื่อปรับปรุงผลิตภัณฑ์ บริการ และ/หรือ กระบวนการ รวมทั้งสร้างมูลค่าใหม่ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

นวัตกรรมเป็นการรับเอาความคิด กระบวนการ เทคโนโลยี หรือผลิตภัณฑ์ ซึ่งอาจเป็นของใหม่ หรือนำมาปรับใช้เพื่อวัตถุประสงค์ใหม่

นวัตกรรมที่ประสบความสำเร็จในระดับองค์กรเป็นกระบวนการที่ประกอบด้วยหลายขั้นตอนได้แก่ การพัฒนาแลกเปลี่ยนความรู้ การตัดสินใจที่จะดำเนินการ การดำเนินการ การประเมินผล และการเรียนรู้

นวัตกรรมมักจะเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี แต่นวัตกรรมยังครอบคลุมถึงกระบวนการหลัก ๆ ขององค์กร ซึ่งอาจได้ประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงด้วย ไม่ว่าจะด้วยการปรับปรุงอย่างก้าวกระโดด หรือด้วยการเปลี่ยนแปลงแนวทาง หรือผลที่ได้

การบริหารจัดการ (Management)

คือ กระบวนการคิด วางแผน และดำเนินการ ให้งานบรรลุเป้าหมายที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

มีประสิทธิภาพ (Efficiency)

หมายถึง การกระทำใด ๆ ที่ให้ผลอย่างประหยัด กล่าวคือ เป็นการนำทรัพยากรที่มีอยู่ไปใช้ให้ได้ผลอย่างคุ้มค่า

ประสิทธิภาพ (Efficiency) ของการจัดสรรทรัพยากรและการดำเนินการ ; อุทิศ ขาวเขียว

เป็นเกณฑ์ที่เน้นการพิจารณาด้านความประหยัดในการใช้ปัจจัย (การลงทุน - การนำเข้า) และเป็นเกณฑ์พิจารณาปริมาณและคุณภาพ (Quantity-Quality) ผลผลิตที่ได้แต่ละช่วงการดำเนินการว่ามีแค่ไหนเพียงไร ตลอดจนองค์กรได้ดำเนินการแต่ละช่วงเท่าที่จำเป็นหรือไม่ การดำเนินการมีประสิทธิภาพ (Capability) การผลิต หรือมีผลิตภาพ (Productivity) ที่แข่งขันกับองค์กรอื่นโดยใช้ปัจจัยเท่ากันหรือไม่

ข้อแตกต่างของประสิทธิภาพและประสิทธิผล ; ธงชัย สันติวงษ์

ประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง ความสำเร็จในการที่สามารถดำเนินงานให้มีความก้าวหน้า และสามารถบรรลุเป้าหมาย

ประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การเปรียบเทียบทรัพยากรที่ใช้ไปกับผลที่ได้จากการดำเนินงานว่าดีขึ้นอย่างไร แค่นั้น ในขณะที่กำลังดำเนินการตามเป้าหมาย

ประสิทธิผล (Effectiveness) ; อุทิศ ขาวเขียว

เป็นการประเมินสมรรถนะ (Capability) ของการดำเนินโครงการภายใต้แผนงานให้บรรลุวัตถุประสงค์หลักของแผน อันเป็นการดำเนินโครงการอย่างคุ้มค่าการพัฒนา และก่อให้เกิดผลกระทบการพัฒนาตามวัตถุประสงค์ของแผนหรือไม่ ทรัพยากรและแผนงาน กระบวนการพัฒนาโครงการที่ออกแบบไว้มีขนาดและขอบข่ายที่เหมาะสมแค่ไหนเพียงไร

มีประสิทธิภาพ ; ทิพาดี เมฆสุวรรณค์

คือ การเปรียบเทียบระหว่างวัตถุประสงค์กับผลลัพธ์ของโครงการ ซึ่งหมายถึงระดับของการบรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ล่วงหน้าของโครงการนั้น ๆ ว่าได้ผลลัพธ์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้เพียงไร

ผลลัพธ์ (Results) ; สถาบันเพิ่มผลผลิต

หมายถึง ผลที่องค์กรได้รับจากการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของหัวข้อตามเกณฑ์ที่กำหนด ในการประเมินผลลัพธ์จะพิจารณาผลการดำเนินการในปัจจุบัน ผลการดำเนินการเมื่อเทียบกับตัวเปรียบเทียบที่เหมาะสม รวมทั้งอัตราความครอบคลุม ความสำคัญของการปรับปรุงการดำเนินการ และความสัมพันธ์ระหว่างตัววัดกับผลลัพธ์เป้าหมายหลักของผลการดำเนินการ

ผลสัมฤทธิ์ ; ทิพาดี เมฆสุวรรณค์

ผลสัมฤทธิ์ = ผลผลิต (Outputs) + ผลลัพธ์ (Outcomes)

หมายถึง การเปรียบเทียบผลผลิตและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริงกับเป้าหมายที่กำหนด

การประเมิน (Evaluation) ; สมหวัง พิธิยานุวัฒน์และสมพร แสงชัย. อ้างอิงมาจาก Suchman, Weiss, Alkin.

หมายถึง กระบวนการให้ได้มาซึ่งข้อมูลสำหรับพิจารณาตัดสินใจว่า ผลการปฏิบัติงานจริง (Actual results) กับผลที่คาดว่าจะได้รับ (Expected results) ในการดำเนินงาน มีความสอดคล้องกันมากน้อย

เพียงใด โดยมีเป้าหมายที่จะให้ทราบถึง ความสำเร็จ และความล้มเหลว รวมทั้งสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวนั้น

โครงการ ; ประสิทธิภาพ ดึงยี่งศิริ และ ญัฐพล ชันธไชย

คือ ระบบกิจกรรม หรือแผนงานดำเนินการเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรและวิธีการปฏิบัติ เพื่อให้ได้ผลงานตามที่กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ ภายในระยะเวลาและปัจจัยเบื้องต้นที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ

การประเมินโครงการ ; ละเอียด พวงน้อย.

หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการดำเนินโครงการ เพื่อให้ได้ข้อสรุปว่าได้ผลการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด เนื่องจากสาเหตุใด และควรตัดสินใจปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงการดำเนินการโครงการต่อไปอย่างไร

การประเมินโครงการ ; ละเอียด พวงน้อย. อ้างอิง Worthen and Sanders, Robert E. Stake

หมายถึง กระบวนการกำหนดคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งประกอบด้วยวิธีการหาข้อมูลเพื่อใช้ในการตัดสินใจคุณค่าของผลผลิต วิธีการ จุดมุ่งหมาย และประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ ซึ่งเป็นความหมายที่เน้นในเรื่อง การตัดสินใจคุณค่าของโครงการ ซึ่งก่อนที่จะตัดสินใจคุณค่าของโครงการผู้ประเมินจะต้องวิเคราะห์ และควรทำความเข้าใจหรือทำความเข้าใจโครงการนั้น ๆ เป็นอย่างดีเสียก่อนที่จะวางแผนหรือออกแบบประเมิน

การประเมิน (Evaluation) ; สุขชาติ ชินะจิตร

หมายถึง กระบวนการตรวจสอบอย่างเป็นระบบด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ โดยอาศัยข้อมูลที่เชื่อถือได้ ประกอบกับการตัดสินใจคุณค่าของสิ่งที่ประเมิน อีกนัยหนึ่ง การประเมินคือการวัด จึงต้องมีการกำหนดตัวชี้วัดหรือดัชนี เพื่อเป็นการบ่งบอกสภาพของสิ่งที่วัด

การประเมินค่า

หมายถึง กรรมวิธีในการวิเคราะห์หรือแปลความหมายของข้อมูลจากการทดสอบ เพื่อนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้

การทดสอบยุทโธปกรณ์

หมายถึง การดำเนินการเพื่อหาคุณลักษณะขีดความสามารถของสิ่งให้นำมาทดสอบ ให้ได้ข้อมูลนำไปประเมินค่าตามที่กำหนดไว้

การทดสอบและประเมินค่า (Test and Evaluation) ; พ.อ.โนรี วงษ์ไทย

เป็นเครื่องมือช่วยในการตัดสินใจเลือกและจัดหายุทโธปกรณ์ เพื่อนำมาใช้ประจำการในกองทัพ และในงานวิจัยและพัฒนา ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงขั้นการผลิตได้มีการทดสอบและประเมินค่าทุกขั้นตอน เพื่อให้เกิดความมั่นใจและเชื่อถือได้

เกณฑ์ (Criteria) ; ศิริชัย กาญจนวาสี

หมายถึง คุณลักษณะหรือระดับที่ถือว่าเป็นคุณภาพ ความสำเร็จ หรือความเหมาะสมของทรัพยากร การดำเนินงานหรือผลการดำเนินงาน

ตัวชี้วัด หรือ ตัวบ่งชี้ หรือ ดัชนีชี้วัด (Indicator) ; ศิริชัย กาญจนวาสี

หมายถึง ตัวประกอบ ตัวแปร หรือค่าที่สังเกตได้ ซึ่งใช้บ่งบอกสถานการณ์หรือสะท้อนลักษณะของทรัพยากร การดำเนินงานหรือผลการดำเนินงาน

คุณค่า (Value) ; ศิริชัย กาญจนวาสี

เป็นคุณลักษณะที่ขึ้นอยู่กับบริบท (Context) หรือสถานการณ์แวดล้อม มักจะเป็นการพิจารณาคุณค่าในเชิงเปรียบเทียบตามสถานการณ์มากกว่าที่จะพิจารณากำหนดคุณค่าให้มีความแน่นอนได้อย่างสัมบูรณ์ (Absolute) หรือความเป็นสากลของคุณค่า เช่น การพิจารณาคุณค่าของคน อาจพิจารณาในด้านความรู้ความสามารถหรือการทำประโยชน์ คุณค่าของนักวิจัย อาจมองในแง่คุณภาพของงานวิจัยที่ผลิตออกมา

คุณค่า (Value) ; สถาบันเพิ่มผลผลิต

การยอมรับในคุณค่าของผลิตภัณฑ์ บริการ กระบวนการ สิทธิทรัพย์สิน หรือกิจกรรมที่มีความสัมพันธ์กับต้นทุนและทางเลือกอื่น
